

Nr 81.

Ankom till riksdagens kansli den 24 mars 1938 kl. 1 e. m.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående gäldande av vissa skadestånds- och ersättningsbelopp.

(1:a avd.)

I proposition nr 163 har Kungl. Maj:t, under åberopande av vid propositionen fogat utdrag av statsrådsprotokollet över försvarsärenden, föreslagit riksdagen medgiva, att till gäldande av vissa skadestånds- och ersättningsbelopp till Marconi's Wireless Telegraph C:o, Ltd, London, må av det å riksstaten för budgetåret 1937/38 uppförda förslagsanslaget till oförutsedda utgifter tagas i anspråk ett belopp av 19,443 kronor.

I skrivelse till Kungl. Maj:t den 19 november 1937 hava *arméförvaltningens tyg- och civila departement* gjort framställning rörande anvisande av medel för gäldande av visst kronan ådömt skadestånd på grund av patentintrång m. m. och därvid anført, bland annat, följande:

Sedan hösten 1926 hade vid dåvarande fälttelegrafkårens verkstäder bedrivits tillverkning av radiomateriel. Mellan arméförvaltningens dåvarande fortifikationsdepartement och Svenska Aktiebolaget Trådlös Telegrafi (S. A. T. T.) hade träffats ett den 14 april 1928 dagtecknat avtal, varigenom departementet erhållit rätt att vid tillverkning av radiomateriel, avsedd för svenska arméns behov, mot viss ersättning använda bolaget tillhörande patent på den trådlösa telegrafiens område.

Uti upprepade skrivelser till sagda departement hade Svenska Radioaktiebolaget, Stockholm, såsom ombud för Marconi's Wireless Telegraph C:o, Ltd, London, framhållit, att ifrågavarande tillverkning jämväl innefattade intrång uti vissa av sistnämnda bolag innehavda patent samt att bolaget enligt gällande rättsregler vore berättigat till ersättning för sagda intrång. I anledning härav hade inom departementet verkstälts omfattande utredning i ärendet, varav framgått, att intrång icke kunde anses hava ägt rum uti de av bolaget åberopade patenten, enär dessa till fullo täcktes av de S. A. T. T. tillhörande patent, för vilkas utövning fortifikationsdepartementet genom förenämnda avtal erhållit licens. Uti skrivelser till Svenska Radioaktiebolaget den 22 december 1928 och den 30 november 1929 hade departementet meddelat bolaget resultatet av sagda utredning ävensom framhållit, att departementet med hänsyn till vad därav framgått icke ansett sig kunna med bolaget träffa påfordrat licensavtal.

Efter stämning till Stockholms rådhusrätt hade Marconi's Wireless Telegraph C:o, Ltd, därefter yrkat, bland annat, att Kungl. Maj:t och kronan måtte åläggas utgiva skadestånd med närmare angivna belopp.

I målet, vilket fullföljts hos högsta instans, hade Kungl. Maj:t genom

dom den 18 juni 1937 förpliktat kronan att till bolaget utgiva, förutom rättegångskostnader, ett belopp av 15,000 kronor såsom ersättning för det intrång uti ifrågavarande patent, som från hösten 1926 till slutet av juni 1934 förekommit vid tillverkning för kronans räkning av radiomateriel till ett beräknat värde av 260,000 kronor.

Det utdömda skadeståndsbeloppet hade till bolaget utbetalts och tillsvidare bokförts å tit. 699 (försträckning), medan däremot rättegångskostnaderna bestritts av det i riksstaten under andra huvudtiteln uppförda anslaget till ersättning åt domare, vittnen och parter.

I skrivelse den 8 september 1937 till arméförvaltningens tygdepartement, till vars förvaltningsområde ifrågavarande ärende numera hörde, hade Svenska Radioaktiebolaget, fortfarande såsom representant för ovannämnda engelska bolag, därefter meddelat, att sistnämnda bolag ansåge sig berättigat till ersättning med 10,000 kronor för kronans utnyttjande av ifrågavarande patent jämväl under tiden den 1 juli 1934 till och med den 24 december 1936, då patenttiden utgätt.

Efter inom tygdepartementet verkställd utredning i ärendet hade departementet i skrivelse till radiobolaget den 20 oktober 1937 meddelat, att departementet på angivna skäl ansåge ett belopp av 4,443 kronor utgöra skälig ersättning för det intrång uti ifrågavarande patent, som ägt rum under sist angivna tid.

Radiobolaget hade sedermera i skrivelse till departementet den 5 november 1937 förklarat sig villigt godtaga sistnämnda belopp såsom full ersättning för kronans utnyttjande av omförmälda patent.

Kostnaderna för tillverkningen av omhandlade radiomateriel hade bestritts av det av 1925 års riksdag beviljade engångsanslaget för anskaffande av ingenjörmateriel. Här omförmälda kostnader hänförde sig till nämnda tillverkning och hade sålunda bort gäldas av sagda anslag. Som anslaget numera vore förbrukat, syntes kunna ifrågasättas, huruvida icke kostnaderna borde bestridas av det av 1936 års riksdag för enahanda ändamål beviljade anslaget.

Under åberopande av vad sålunda förekommit, hemställde departementen, att Kungl. Maj:t måtte dels godkänna förenämnda med Svenska Radioaktiebolaget träffade uppgörelse, dels ock medgiva, att det utdömda skadeståndsbeloppet, 15,000 kronor, samt förenämnda ersättningsbelopp, 4,443 kronor, eller sammanlagt 19,443 kronor finge gäldas av fjärde huvudtitelns anslag till viss materielanskaffning (anslag nr 2).

I häröver avgivna utlåtanden hava *chefen för armén, arméförvaltningens civila departement och statskontoret* föreslagit gäldandet av ifrågavarande skadestånds- och ersättningsbelopp med anlitande av anslaget till oförutsedda utgifter.

Departementschefen har för egen del i ärendet anfört följande.

Såsom av förestående utredning inhämtas har kronan genom Kungl. Maj:ts dom den 18 juni 1937 förpliktats att till Marconi's Wireless Telegraph Co., Ltd, London, såsom skadestånd för viss tids intrång i patenträtt utgiva 15,000 kronor, varjämte mellan arméförvaltningens tygdepartement och bolaget träffats överenskommelse om ersättning i förevarande avseende för viss ytterligare tid med 4,443 kronor. Sistberörda överenskommelse synes mig vara av beskaffenhet att böra av Kungl. Maj:t godkännas. Vad beträffar sättet för gäldandet av den ersättning, som sålunda enligt domen

och överenskommelsen i förevarande hänseende bör tillkomma bolaget, tillhoppa 19,443 kronor, torde såsom i ärendet föreslagits för ändamålet böra tagas i anspråk det för innevarande budgetår å riksstaten utom huvudtitlarna uppförda förslagsanslaget till oförutsedda utgifter. Härtill läser emellertid riksdagens medgivande böra inhämtas.

Utskottet, som icke funnit anledning till erinran mot Kungl. Maj:ts förslag, får hemställa,

Utskottet.

att riksdagen må medgiva, att till gäldande av vissa skadestånds- och ersättningsbelopp till Marconi's Wireless Telegraph C:o, Ltd, London, må av det å riksstaten för budgetåret 1937/38 uppförda förslagsanslaget till oförutsedda utgifter tagas i anspråk ett belopp av 19,443 kronor.

Stockholm den 24 mars 1938.

På statsutskottets vägnar:

ANDERS RÅSTOCK.

Närvarande: se under utlåtandet nr 79.
